

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Mahepõllumajanduse suundumused

Marika Ruberg

Taimetervise osakonna mahepõllumajanduse valdkonna juht

2.10.2025

Eesti mahepõllumajanduse edendamise tegevuskava aastateks 2023-2030

Tegevuskava eesmärk on edendada mahepõllumajanduse arengut Eestis, aidates seeläbi kaasa:

- mahepõllumajandusliku tootmise ja töötlemise laiendamisse
- suurendada kohaliku mahetoidu tarbimist, tõsta riigisisest koostöövõimet
- edendada rahvusvahelist konkurentsivõimet

Mahepõllumajanduse edendamise tegevuskava aastateks 2023–2030

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
2023

I samm: mahetootmise ja -töötlemise edendamine

- Infopäevad mahepõllumajandusega alustamiseks ja teadmiste täiendamiseks, teabematerjalide avaldamine.
- Tootjate ühistegevus tootmissisendite ostmiseks ja toodangu turustamiseks.
- Mahetoodete tarneahela tugevdamine lühikeste tarneahelate ja otseturustamise edendamise teel.
- Noortele suunatud teavitus- ja haridustegevused, soodustamaks nende liitumist mahepõllumajanduse sektoriga.

Eesmärgid 2030

Mahepõllumajanduse kogutoodangu osakaal moodustab 14% Eesti põllumajanduse kogutoodangust (hetkel 8%)

Mahevesiviljelusega tegeleb vähemalt 3 ettevõtet (hetkel 0)

I samba alateema: teadus, haridus ja nõustamine

- Uuringute läbiviimine mahepõllumajanduse erinevates valdkondades, pikaajalised katsed tootjate juures.
- Osalemine rahvusvahelistes koostöövõrgustikes ja –programmides.
- Mahepõllumajanduse (tootmine, töötlemine, tootlustamine, turundamine, tooteinnovatsioon ja ettevõtlus) nõustamissüsteemi väljaarendamine.
- Kutse- ja kõrghariduse õppekavade analüüs ja täiendamine, õppematerjalide koostamine õpetajatele.

Eesmärgid 2030

Eestis on mahepõllumajanduse valdkonna konsulente ja mentoreid 20 (hetkel 12)

Mahepõllumajanduse valdkonna õppepäevade maht aastas on 80 päeva (hetkel 65)

Kutsekoolides on 2 mahepõllumajanduse alusmoodulit ja kõrgkoolis 1 mahepõllumajanduse fookusega eriala (hetkel 0)

II samm: mahetoidu tarbimise edendamine ja nõudluse suurendamine

- Kommunikatsioon - mahepõllumajanduse väidete väljatöötamine, blogipostitused – kogemuslood, saateklipid jms, sektori organisatsioonide veebilehtedel mahepõllumajanduse info jagamine.
- Mahetoitlustamise edendamine – kokkade koolitamine, teabepäevad, mahepõllumajandustootjate teavitamine haridusasutuste mahetoodanguvajadustest, riigihangetes mahetoidu eelistamine.

Eesmärgid 2030

Eesti tarbijatest 80% teab, mis on mahemärgis (hetkel EE 59%, EL 47%)

Eesti tarbijatest 20% ostab mahetoitu regulaarset (hetkel 10%)

Mahetoit jõuab 50% haridusasutuste õpilaste ja lasteaialaste söögilauale (hetkel ca 30%)

- Turuteave – info vahendamine mahemesside, seminaride jms kohta, potentsiaalsete ekspordipartnerite kaardistamine ning turu-uuringud
- Turuteadlikkus – tegevused turule pääsu ettevalmistamiseks
- Nähtavus turul – ühised kaubandusstendid, toetus rahvusvahelistel messidel osalemiseks, Eesti kuvandi edendamine ja turundamine

Eesmärgid 2030

Mahetoodete ekspordikäive 80 mln eur
(hetkel 36,5 mln)

Mahetoodete ekspordi osakaal kogu
toidukaupade ekspordikäibes 7,5%
(hetkel 2,7%)

Töödeldud toodangu osakaal mahetoodangu
ekspordikäibes 55% (hetkel 56%)

Mahe koolitoidu toetus

Riiklik toetus üldhariduskoolide õpilastele ja lasteaialastele alates 2022. a

Eesmärgid:

- toidutootmise kestlikkusele kaasa aitamine
- laste teadlikkuse suurendamine mahepõllumajandusest ja keskkonnahoiust
- mahetoodangu turunõudluse suurendamine
- mahetootmise edendamine kõigis Eesti piirkondades

2025. a II kvartalis pakuti mahetoitu 110 lasteaias ja 115 koolis kokku 74094 lapsele

Eelarve on planeeritud vähemalt 2029. aastani

Läbiviidud tegevused

Tellitud „Mahepõllumajanduse valdkonna uuringud, mahesektori analüüs“ raames 4 uuringut:

- Mahepõllumajandusliku köögivilja, kartuli ning puuvilja- ja marjakasvatuse uuring.
- Mahevesiviljeluse võimaluste ja vajaduste väljaselgitamine.
- Mahetoodete ekspordi uuring.
- Märgistatuna turule jõudnud toodangu osakaal Eesti mahepõllumajandussaaduste toodangust.

Tulemustega saab tutvuda [REM veebilehel](#).

2025. aasta tegevused

- Konkursid „Parim mahetootja 2025” ja „Parim mahetoode 2025”
- Mahetoodete ekspordi uuring – leping EKI-ga kuni 2026. aastani, aruanne septembris
- Uuring „Eesti tarbijate tava- ja mahetoidukaupade ostueelistused”
- Uuring „Eesti toidukaupade positsioon siseturul”
- ÜPP 2028+ ettevalmistused
- Lihtsustamine

Lihtsustamine

Menetlusel eelnõu, millega tehakse mitmed muudatused EL-i ÜPP alusmäärustes.

- Mahepõllumajandustootjad loetakse järgmistele maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standarditele (HPK) vastavaks ning nad vabastatakse nende HPK-de täitmisest:
- 1 - püsirohumaat säilitamine
- 3 - koristusjäätmete põletuskeeld, välja arvatud taimetervise eesmärkidel
- 4 - vooluveekogude äärde puhverribade rajamine
- 5 – mullaharimistavad kaldega aladel
- 6 - minimaalne talvine taimkate
- 7 – külvikord (vabastatud juba varasemalt)

Muudatusi kavas rakendada alates 2026. a.

Kavas ka EL-i mahepõllumajanduse määruste lihtsustamine, et vähendada administratiivset koormust, muutmata mahepõllumajanduse ranget standardit ja põhimõtteid.

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Tänan!

mahe@agri.ee

